

“Pentru noi, prin noi înșine”

COOPERATORUL AGRICOL

- Educație, formare și informare -

Nr. 7/2022, Alexandria, jud. Teleorman, 2022;
ISSN 2734 - 4312 ISSN-L 2734 - 4312

Fondator: Șchiopu C. Paul

Editorial,

A P E L PENTRU CONSTITUIREA UNOR COOPERATIVE AGRICOLE DE GRADUL III

Potrivit legii nr. 566/2004, forma actuală, *“cooperativa de gradul III este persoana juridică constituită din cooperative agricole de gradul II care derulează investiții în comun, cu respectarea principiilor cooperatiste”*.

Trecerea la înființarea unei cooperative de gradul III este o misiune foarte serioasă care impune, mai întâi, următoarele condiții:

- consolidarea organizatorică, gestionară și economică a cooperativelor de gradul II, aspirante la asocierea respectivă;

- pregătirea temeinică în domeniul doctrinelor cooperației agricole, îndemânare tehnică și capacitate organizatorică a unor persoane care vor conduce destinele cooperativei respective; de preferat cu vechime în conducerea unei cooperative de gradul II;

- cooperativele aspirante la asociere trebuie să fie supuse, prealabil, unui audit de specialitate care să ateste seriozitatea activității organizatorice, gestionare, democratice, capacitatea financiară și starea patrimonială a acestora;

- cooperativele aspirante trebuie să fie dezvoltate economic, să fi fost funcționale cel puțin în ultimii 5 ani, să fi înregistrat profituri, să fie suficient de capitalizate - prin participarea membrilor la capitalul social sau prin alocări din profiturile anterioare, să poată

participa la capitalul noii cooperative fără să mai apeleze la aporturile membrilor, să nu fi avut fluctuații frecvente în rândul membrilor cooperatori, să dispună de capacități proprii de depozitare necesare domeniului sau de activitate, membrii cooperatori să fi derulat activități de aprovizionare și vânzare prin cooperativă, etc.

Odată îndeplinite aceste deziderate, precum și altele, putem constitui un comitet de inițiativă - format, de regulă, din președinții/directorii cooperativelor aspirante, care să proiecteze Actul constitutiv și Statutul cooperativei de gradul III.

Cooperativa de gradul III se poate constitui, în special, în domeniul prelucrării materiilor prime agricole, furnizate preponderent de cooperativele asociate, cum ar fi: prelucrarea legumelor și fructelor, prelucrarea strugurilor, abatorizare/prelucrare carne, etc.

De asemenea, se pot constitui cooperative de gradul III pentru prestări servicii cum ar fi: irigații, executarea de clădiri și construcții, sere, transporturi, depozitări, aprovizionarea cu inputuri și valorificarea produselor cooperativelor asociate, etc.

Atragem atenția, că deși sunt necesare aceste cooperative, să nu le înființăm ca să nu funcționeze, cum de altfel, avem o sumedenie de cooperative de gradul I și II. Blocăm capitaluri și irosim speranțe.

Înființarea cooperativelor de gradul III să se facă cât mai rațional în sensul de a se respecta o strategie națională, mai ales că acestea vor realiza investiții mari. De exemplu: într-un județ cultivator de pomi să înființăm atâtea cooperative prelucrătoare încât să putem absorbi producția locală/zonală ca să nu fim nevoiți să aducem fructe de la mari distanțe, care implică costuri de transport, etc. Exemplele pot continua. Cooperativele de gradul III să fie constituite din cooperative cât mai apropiate/grupate într-o zonă anume.

După constituire, cooperativele de gradul III să adere imediat la uniunile de ramură specifice care vor asigura: contactele permanente cu administrația de stat - MADR, AFIR, M. Finanțelor, Băncile, etc.; coordonarea zonării înființării cooperativelor de același tip; asigurarea unor îndrumări unitare tehnice, organizatorice, de funcționare democratică; coordonarea colaborării intercooperatiste dintre cooperativele respective; coordonarea/sprijinul în contactarea mediului comercial extern și promovarea exportului produselor realizate, etc.

După înființarea/punerea în funcțiune a capacităților de producție, cooperativele de gradul III vor beneficia de facilitățile fiscale prevăzute de legea nr. 566/2004, adică scutirea de la plata impozitului pe profit timp de 5 ani și a impozitului pe clădiri.

O cooperativă de gradul III poate beneficia de finanțări pentru investiții din fonduri europene. Cooperativa de gradul III implică un management serios/exigent, care va gestiona fonduri imense de investiții și producție. Considerăm că acestea, pe lângă crearea unor locuri de muncă, vor aduce un imens aport la creșterea valorii adăugate a materiilor prime agricole și la rebalansarea deficitului comercial al țării.

Deși legea nr. 566/2004 nu prevede, suntem de părere că și cooperativele agricole de gradul I se pot asocia în cooperative de gradul III întrucât sunt înființate *“în scopul integrării pe orizontală și pe verticală a activităților economice desfășurate de acestea”*.

Adunarea generală a cooperativei de gradul III este constituită din membrii cooperatori delegați de cooperativele asociate, potrivit normei de reprezentare stabilită în Statut. Aderarea se face pe baza Hotărârii adunării generale în care se mai aprobă cuantumul participării la capitalul social al cooperativei de gradul III cât și persoanele care să reprezinte cooperativa la adunarea generală de constituire.

După dezbaterile care urmează pe marginea proiectelor Actului constitutiv și Statutului unei cooperative de gradul III, UNCSV le va definitiva și pune la dispoziția celor interesați.

Referitor la constituirea, pe lângă uniunile de ramură, a unor “federații de marketing care să asigure aprovizionarea cooperativelor agricole cu inputuri agricole și valorificarea produselor agricole ale acestora prin vânzare ca atare, semiprelucrate sau prelucrate” - actualul art. 61 din legea nr. 566/2004R, mai întâi, avem de făcut unele observații și anume:

De ce în legea interbelică a cooperației românești *“federalele”* erau considerate cooperative de gradul II sau III iar în legea 566/2004, acestea sunt considerate *“cu scop nepatrimonial”* ?, deși, prin federale se pot aproviziona cooperativele și totodată își pot valorifica produsele, - activități pur economice, care pot fi exercitate tot atât de bine de o cooperativă de gradul III!

Tot în interbelic, federalele zonale, asociații de cooperative, cu caracter economic, se asociau la Centrala de Aprovizionare sau la Centrala de import export - organisme, tot economice, ale cooperației. Raporturile dintre federale și cooperativele afiliate erau aceleași ca între cooperative și membrii lor. De ce nu învățăm din propria istorie?

Privitor la *“federalele de marketing”*, este necesară îmbunătățirea legii nr. 566/2004 în sensul scoaterii acestora din sfera *“activității nepatrimoniale”* ori eliminarea definitivă a sintagmei, funcțiunea fiind preluată de cooperativa de gradul III, la art. 4 alin. 4) din lege astfel:

“4)- cooperativele de gradul III sunt

persoane juridice constituite din cooperative agricole de gradul I și II care realizează investiții în comun și/sau aprovizionează cu inputuri cooperative agricole ori valorifică produsele acestora prin vânzare ca atare, semiprelucrate sau prelucrate”.

De ce să excludem cooperativele de gradul I de la asocierea în cooperative de gradul III? Nu este democratic. Conform principiului cooperatist al *Cooperării dintre cooperative* și al *Solidarității cooperatiste*,

acestea au dreptul neângărit și la asocierea pe verticală.

C o o p e r a t o r i i j a p o n e z i spuneau: “*Mișcarea cooperatistă care nu are federații* (n.n. în cazul nostru cooperative de gradul III) *nu este de conceput!*”

(Material prezentat la “Ziua Cooperativelor de Cultură Mare” - Predeal 16, 17 și 18 decembrie 2021.

Șchiopu C. Paul)

Manifestări,

ZIUA COOPERATIVELOR UNCSV

De câțiva ani, a intrat în tradiția cooperativelor asociate la Uniunea de Ramură a Cooperativelor din Sectorul Vegetal ca în luna decembrie să sărbătorească împreună “*Ziua Cooperativelor de Cultură Mare*”.

Anul acesta (2021) sărbătoarea s-a aflat la a VII a ediție și s-a desfășurat în zilele de 16, 17 și 18 decembrie la Predeal, având ca locație Hotelul Hart. Ca de fiecare dată, și acum, întâlnirea a prilejuit o mai bună cunoaștere și socializare a conducătorilor tuturor cooperativelor agricole aderente la UNCSV, iar noutatea a constituit-o participarea și a reprezentanților coopertivelor din sectorul creșterii bovinelor, constituiți în Uniunea Națională de Ramură a Cooperativelor din sectorul Taurin - BOVICOP.

La manifestare au participat 40 de cooperative funcționale din sectorul vegetal și 9 din sectorul taurin, reprezentate de președinți și directori executivi ai acestora.

În cadrul evenimentului a fost prezentat succint stadiul activității desfășurate de fiecare cooperativă în parte, provocările întâmpinate, 4 modele de succes, câte două din fiecare sector, recomandări pentru înregistrarea contabilă corectă a evenimentelor economice specifice în evidența cooperativelor agricole, exemple de erori identificate în actele constitutive ale cooperativelor agricole din România, precizări privind aplicarea facilităților fiscale, activitatea UNCSV la COGECA și bunele practici în cooperativele agricole europene, proiect elaborat în comun cu *Erasmus, CooPerfomance* - UNCSV, Laboratorul de solidaritate.

Președintele COGECA - Ramon Armengol a transmis un mesaj către cooperativele din România, urmărit cu mare interes de cei prezenți.

De asemeni, s-au dezbătut și unele practici cooperatiste identificate în România, starea generală a sectorului coopereatist și îndrumările de politici pentru acestea, realizate de expertul Universității Humboldt, profesorul Markus Hanisch.

Împreună cu reprezentanții RWA România, Bogdan Radu - Director General, Andreea Hanta - CFO și George Pârvu - Director Marketing, au fost dezbătute concluziile schimbului de experiență la care au participat membrii UNCSV, organizat în Austria la RWAAGRO, cât și aspecte importante ale modelului cooperatist austriac.

Un prim proiect rezultat din acest schimb de experiență se concretizează în programul comun de testare, în diverse condiții de fermă, a geneticii de semințe de porumb marca *G-Seed*, deținută de RWA, cu scopul de a îmbunătăți oferta pentru membrii și de a crea, în viitor, un portofoliu propriu.

Reprezentantul Băncii Transilvania a expus noutăți și practici de colaborare în domeniul finanțării diverselor activități ale cooperativelor agricole, în special a investițiilor.

Florentin Bercu, directorul executiv al UNCSV, a prezentat *Analiza economico-financiară a cooperativelor agricole din România în intervalul 2015-2021*, cât și un set de obiective pe care

uniunea și le propune a fi realizate până în anul 2027.

Președintele UNCSV - Mircea Băluță și președintele BOVICOOP - Daniel Frei, au pledat pentru necesitatea consolidării cooperativelor agricole, au prezentat planuri de acțiune, soluții și instrumente pentru managementul riscului, activități și obiective comune pentru cele două uniuni.

A fost îndelung dezbătută ideea constituirii unei prime cooperative de gradul III care să reunească cooperative de gradul II. Mesajul constituirii unei astfel de cooperative urmează a fi prezentat în primele adunări generale ale cooperativelor prezente la eveniment.

Mircea Băluță sublinia: *“Suntem conștienți că sunt încă foarte multe lucruri de recuperat și de îmbunătățit. De aceea ne-am constituit în UNCSV și am aderat la Alianță.*

Este foarte important să preluăm problemele pe care le întâmpinăm, să le generalizăm, să ajungem cu ele la decidentul politic și să -i spunem: până aici e bine, de aici încolo trebuie schimbat ceva... ”.

D-l Secretar de Stat Marius Micu și d-l Deputat Aurel Bălăsoiu au asigurat participanții că pentru MADR și Comisia de Agricultură eficientizarea activității cooperativelor agricole reprezintă o prioritate. De asemenea, au dat asigurări că vor milita și sprijini orice inițiativă de perfecționare a legislației în domeniu.

Au mai rostit alocuțiuni și au apreciat activitatea celor două uniuni, d-nii Nicolae Sitaru - președintele APPR și Nicolae Vasile - președintele LAPAR.

În cadrul expunerii sale, d-l Florin Constantin - AGXECUTIVE, a prezentat concluziile sondajelor recent efectuate pe segmentul Agribusiness.

În încheierea evenimentului, cei doi președinți ai uniunilor de ramură au concluzionat că asemenea întruniri sunt foarte utile și se pot realiza numai printr-o solidaritate sinceră și puternică, în beneficiul tuturor (decembrie 2021).

“Împreună pentru viitor”!

Conducerea UNCSV

Noutăți legislative,

ORDINUL COMUN NR. 190 DIN 12 AUGUST 2021

În Monitorul Oficial nr.1039/01.11.2021 a fost publicat Ordinul comun MADR nr. 190/MFP nr. 1157/MDRAP nr. 1460/2021 pentru stabilirea criteriilor și modalităților potrivit cărora membrii cooperatori și cooperativele agricole beneficiază de scutirile prevăzute la art.76 alin. (1) lit. B, c) și e/1 din legea nr. 566/2004.

Prin conținutul său, noul Ordin aduce unele precizări în plus față de vechile reglementări prevăzute de MFP prin circulara nr. 700/26.03.2018 și HG nr. 30/2019 pentru aprobarea metodologiilor referitoare la calculul scutirilor de impozit pe venit și a impozitului pe norma de venit datorat de membrii cooperatori și anume:

- se introduce obligativitatea cooperativelor agricole de a calcula și declara în situațiile financiare anuale impozitul pe profit scutit la plată;

- cooperativa agricolă nou înființată în cursul unui an calendaristic, începe să aplice scutirea cu prima lună în care înregistrează cheltuieli aferente activităților specifice înscrise în actul constitutiv;

- cooperativa agricolă deja înființată, pentru calculul plafonului de scutire, stabilește cifra de afaceri anuală netă pe baza datelor înregistrate în contabilitate până la data de 31 decembrie a anului precedent;

- perioada de scutire se ia în calcul astfel: “primii 5 ani”, în cazul cooperativelor nou înființate, înseamnă perioada de 5 ani consecutivi, incluzând și anul în care cooperativa începe să aplice scutirea; în cazul cooperativelor deja înființate, reprezintă intervalul de 5 ani consecutivi, începând cu anul în care cooperativa a aplicat pentru prima dată scutirea ca urmare încadrării în plafoanele prevăzute de lege;

- cooperativele care beneficiază de scutirile fiscale sunt obligate să notifice organului fiscal local momentul începerii perioadei de scutire cât și momentul încetării dreptului la scutire; în acest sens, se depune o **Înștiințare**, model aflat publicat pe site-ul ANAF.

În partea a doua a Ordinului sunt prevăzute procedurile de urmat de către membrii cooperatori pentru a beneficia de scutirea impozitului pe venituri și a impozitului pe terenuri, clădiri etc. Cererile pentru scutire se depun la compartimentele de specialitate ale autorităților publice locale, până la 31 martie a anului curent. De reamintit faptul că, pentru a beneficia de scutirile

respective, pe terenurile și clădirile exploatațiilor, membrii cooperatori trebuie să valorifice prin/către cooperativă cel puțin 50% din producția proprie obținută în anul precedent.

Facilitățile fiscale oferite de lege cooperativelor și membrilor cooperatori sunt în avantajul lor și de aceea normele care stau la baza acestora trebuie bine cunoscute, pentru a putea fi aplicate corect (ianuarie 2022).

Florentin Bercu
Director executiv UNCSV

Contabilitate,

EVIDENȚA CONTABILĂ A DISCONTURILOR PRIMITE PENTRU INPUTURI ȘI A CELOR ACORDATE PENTRU PRODUSELE VÂNDUTE

În activitatea zilnică a cooperativelor agricole și a membrilor cooperatori există relații comerciale atât de aprovizionare cu inputuri cât și de vânzare a produselor proprii, pentru care se întocmesc facturi, conținând, după caz, discounturi primite/reduceri comerciale sau acordate.

-discounturile/reducerile comerciale primite-

Unul dintre scopurile cooperativei agricole este acela de a mijloci relațiile de aprovizionare cu inputuri a membrilor săi, organizând, în acest sens, licitații în urma cărora se obțin reduceri de prețuri sau discounturi la produsele achiziționate de aceștia.

Ulterior licitațiilor, furnizorii de inputuri facturează, către membrii cooperatori sau cooperativă, produsele cu discount/reducere de preț.

Acestea pot fi facturate odată cu livrarea sau ulterior, prin facturi separate.

Când discountul/reducerea comercială este primit pe factura de aprovizionare.

Exemplu: Factura nr. 116/20.10.2021, emisă de furnizor, conține următoarele elemente:

<i>Produs</i>	<i>U.M.</i>	<i>Cant.</i>	<i>Preț</i>	<i>Valoare</i>	<i>T.V.A.</i>
1)-Produsul a)	bc	25	590	14750	1327,50
- discount	%	45,25	147,50	-6674,38	-600,69
2)- Produsul b)	l	25	269	6725	605,25
- discount	%	53,90	67,25	-3624,78	- 326,23
Total				11.175,85	1.005,83
Total de plată				12.181,68	

În baza facturii se întocmește Nota de intrare recepție în gestiune. De precizat că în acest document, produsele se înscriu la prețul de achiziție minus discountul indicat/acordat fiecăruia, astfel:

<i>Produs</i>	<i>UM</i>	<i>Cont Debitor</i>	<i>Cant.</i>	<i>PU</i>	<i>Valoare</i>	<i>TVA</i>
1)- Produsul a)	bc	3028	25	323,0248	8075,62	762,81
2)- Produsul b)	l	3038	25	124,0092	3100,23	279,02
Total					11.175,85	1.005,83
Total cu TVA						12.181,68

Constatăm că totalul facturii este egal cu totalul NIR. Prețul și valorile produselor au fost ajustate astfel:

- produsul a) $14.750,00 - 6.674,38 = 8.075,62$ lei
- produsul b) $6.725,00 - 3.624,78 = 3.100,23$ lei
- total control 11.175,85
- 1) - NIR + Factură se contabilizează astfel:
% = 401 12.181,68
“Furnizori”

3028
“Alte materiale consumabile” 11.175,85
4426 1.005,83
“TVA deductibilă”

În final, produsele respective și reflectarea lor în valoarea producției neterminate, pentru care au fost consumate, s-a făcut la prețul redus, cel real decontat furnizorului ($228 = 3028$ cu $11.175,85$ lei și, concomitent $331 = 711$ cu $11.175,85$ lei).

Când discountul/reducerea comercială este facturat ulterior facturii de livrare a produselor (care au fost înregistrate la preț întreg) iar produsele se mai află în stoc.

În acest caz vom proceda la întocmirea unei NIR cu denumirea produselor respective în care prețurile/valorile fiecăruia sunt înscrise cu semnul minus (-).

Exemplu: Factura nr. 203/30.11.2021, emisă de furnizor, conține următoarele elemente:

<i>Explicații</i>	<i>Valoare</i>	<i>T.V.A.</i>
Discounturi la factura nr. 116/20.10.2021		
1)- Produsul a) – discount (-) 45,25%	-6674,38	-600,69
2)- Produsul b) – discount (-) 53,90%	-3624,78	-326,23
Total	-10.299,16	-926,92
Total de plată		-11.226,08

- 2) - NIR și Factura se vor contabiliza astfel:
% = 401 (-) 11.226,08
“Furnizori”

3028 (-) 10.299,16
“Alte materiale consumabile”
4426 (-) 926,92
“TVA deductibilă”

Când discountul/reducerea comercială este primit - facturat, ulterior facturii de livrare și se referă global, la mai multe facturi, fără detalierea acestuia pe produse, iar produsele nu mai sunt în stoc, fiind consumate anterior.

3) - Factura respectivă va fi contabilizată astfel:

401	=	609	10.299,16
“Furnizori”		“Reduceri comerciale primite”	
4426	=	401	(-) 926,92

Evident, contul 609 se va închide prin creditarea contului 121 însă, vom constata că, dat fiind specificul activității agricole și de industrie alimentară, produsele consumate, intrate în componența producției neterminate (628 = 3028 concomitent cu 331 = 711), rămân evaluate la prețul întreg de achiziție nefiind ajustate cu discounturile primite ulterior la acestea.

Dacă la data facturii, înregistrăm în creditul contului 609 discountul primit, care apoi ajunge în venituri, înseamnă că de egala valoare am ajustat și costul înregistrat prin formula 628 = 3028, rămânând de ajustat și valoarea producției neterminate, înregistrată concomitent prin formula 331 = 711.

Dacă nu ajustăm și producția neterminată cu discountul primit ulterior, soldul contului 711, rămas la sfârșitul anului în sold, va influența în plus și ireal volumul profitului perioadei dar și prețul de cost al produselor ce vor rezulta.

Pentru soluționarea problemei, însă nu de o acuratețe înaltă, propunem ajustarea, în acest caz a valorii producției neterminate a anului în curs, astfel:

La data primirii facturii cu discounturile pe global, întocmim o notă de calcul/repartizare a acestuia asupra soldurilor producției neterminate existente în stoc la acea dată.

<i>Contul prod. neterm.</i>	<i>Rulajul debitor al contului p.n</i>	<i>Ponderea %</i>	<i>Discount primit/repartizat</i>
331.1	200.000	33,3	3.430,16
331.2	100.000	16,6	1.709
331.3	300.000	50,1	5.160
Total	600.000	100	10.299,16

4) - În baza notei de repartizare, înregistrăm:

%	=	711	(-) 10.299,16
		“Venituri aferente costurilor Stocurilor de produse”	
331.1		(-) 3.430,16	
“Produse în curs de execuție”			
- analitic: Grâu			
331.2		(-) 1.709	
“Produse în curs de execuție”			
- analitic: Orz			
331.3		(-) 5.160	
“Produse în curs de execuție”			
- analitic: Porumb pentru boabe			

Astfel, și în creditul contului 711 au ajuns influențele provocate de discounturile/reducerile comerciale primite global, ulterior consumului produselor, evitând influența negativă asupra profitului firmei la sfârșitul anului fiscal.

Observații/recomandări: a)- Pentru evitarea unor operațiuni, ceva mai complexe, care sporesc birocrăția, consumă timp și irosec energii umane, atât cooperativele agricole cât și membrii cooperatori să negocieze și să convină cu furnizorii inputurilor ca aceștia să aplice/acorde discounturile/reducerile comerciale numai odată cu factura de livrare și pentru fiecare produs în parte.

b)- sugerăm că formula contabilă (3028 = 401 - preț întreg; 401 = 767 - discount și 4426 = 401 - t.v.a. aferent discount) recomandată în prezent, prin programul de contabilitate SAGA, să nu fie utilizată în cazul facturilor care conțin discount/reducere comercială, întrucât, în acest caz, discountul/ reducerea comercială este operată doar în contul 767 “*Venituri din sconturi obținute*” în timp ce contul de gestiune 3028 se descarcă în costuri la prețul întreg din factură. Dacă acestea se balansează (venit = chelt.) valoarea producției neterminate rămâne neajustată, evaluată la preț întreg!

Mai mult, în bilanțul contabil, contul 767 “*Venituri din sconturi obținute*”, este raportat la “*Alte venituri*”, ori discountul/reducerile comerciale sunt aferente/afectează activitatea de bază a firmei și trebuie reflectate în contabilitate ca atare.

Însăși băncile și alte instituții utilizatoare ale informațiilor din bilanțurile cooperativelor și membrilor coopreratori ridică obiecțiuni asupra utilizării contului 767.

-discounturile/reducerile comerciale acordate pentru produsele vândute de cooperativă sau membrii cooperatori -

Produsele vândute de cooperativele agricole/membrii cooperatori au la bază prevederi contractuale. Contractele fiind încheiate în urma unor licitații sau negocieri directe, după caz. De cele mai multe ori, prețurile produselor contractate sunt prevăzute cu discounturi/reduceri comerciale, evident, condiționate de anumiți factori - nivel preț bază, calitate, mărime lot, locul de livrare/recepție, termenele și modul de plată, etc.

În cazul discountului/reducerii comerciale acordat la livrare

Exemplu: Cooperativa/membrul cooperador, cu factura nr. 22/16.10.2021, a livrat unui client un produs căruia i-a acordat un discount/reducere comercială de 10% din prețul de vânzare. Factura conținând următoarele elemente:

<i>Produsul</i>	<i>UM</i>	<i>Cant.</i>	<i>P.U</i>	<i>Valoare</i>	<i>T.V.A.</i>
1)- Produsul a)	kg	50000	0,80	40000	Tax. inv.
-Discount 10%	-	50000	-0,08	-4000	art. 331 C.F.
Total				36.000	x

5)- În contabilitatea cooperativei/membrului cooperador, factura respectivă se înregistrează astfel:

411 = 7017 40.000
“Clienți” “Venituri din vânzarea produselor agricole”

4426 = 4427 3.600
“TVA deductibil” “TVA colectată”

- concomitent se înregistrează discountul/reducerea comercială acordată:

411 = 7017 (-) 4.000
“Clienți” “Venituri din vânzarea produselor agricole”

4426 = 4427 (-) 360

În cazul în care discountul/reducerea comercială este acordat ulterior facturii de livrare

Exemplu: Factura nr. 60/30.11.2021 emisă de cooperativă/ membrul cooperador, ulterior livrării/facturării produsului vândut, conține următoarele elemente:

Explicații	UM	Cant.	PU	Valoare	T.V.A.
1)- Discount 10% acordat la produsul livrat cu factura inițială nr. 22/ 16.10.2021				9% taxare inversă art. 331	
	k	50000	-0,08	-4.000	x

Total - 4.000

6) - În contabilitatea cooperativei/membrului cooperador, factura de discount/reducere comercială acordat ulterior livrării se înregistrează astfel:

709	=	411	4.000
“Reduceri comerciale acordate”		“Clienți”	
4426	=	4427	(-) 360
“TVA deductibilă”		“TVA colectată”	

Evident, soldul contului 709 “*Reduceri comerciale acordate*” se închide prin debitul contului 121, ajustând astfel, în minus, veniturile cooperativei/membrului cooperador.
(Ec. Șchiopu C. Paul/ septembrie 2021)

Analize,

CONCLUZII DESPRINSE ÎN URMA ANALIZEI BILANȚURILOR CONTABILE ALE UNOR COOPERATIVE AGRICOLE, RAPORTATE ÎN ULTIMII ANI

Urmare analizei a circa 90 bilanțuri contabile transmise anual de cooperativele agricole la ANAF, am desprins o serie de anomalii care denotă lipsa cunoașterii particularităților acestui sector, în formare și anume:

1. Deși prin Legea nr. 566/2004 R, cooperativele sunt plătitoare de impozit pe profitul anual, multe din acestea nu și-au schimbat vectorul fiscal rămânând, chiar și în anul 2020, plătitoare de impozit pe venit.

2. Am întâlnit bilanțuri ale unor cooperative agricole raportate după modelul bilanțului ONG, deși cooperativele nu sunt unități nonprofit!

3. În multe bilanțuri (credem că și în contabilitate) nu s-a evidențiat impozitul pe profit calculat și scutit de la plată. Dovada că, în acestea, profitul brut este egal cu profitul net. Probabil, avându-se în vedere perioada de scutire, impozitul respectiv nu s-a mai calculat, evidențiat și raportat oficial în situațiile financiare anuale.

Astfel, a rezultat o inadvertență între datele înscrise în Registrul fiscal, Balanța de verificare, Declarațiile fiscale și Bilanțul contabil.

Din punct de vedere contabil/fiscal, evidențierea impozitului anual pe profit, datorat și scutit de la plată, în contul 441 “Impozit pe profit/venit”, dar neexigibil la plată, până la finele perioadei de scutire, este obligatorie! - OMF nr. 1802/2014.

Conform Legii nr. 566/2004, evidența impozitului pe profitul anual scutit mai este necesară și în cazul în care cooperativa agricolă se dizolvă/lichidează înainte de expirarea perioadei de scutire, pentru a cunoaște precis impozitul pe profit de recalculat și declarat de plată.

4. În multe cazuri, cooperativele nu au depus bilanțuri la ANAF și nici Declarații de inactivitate. Astfel, după o perioadă de activitate nu se mai știe, oficial, ce s-a întâmplat cu cooperativa. În aceste cazuri poate fi atrasă răspunderea conducătorilor.

5. Cooperative care până în 2017 au calculat impozit pe profitul anual iar din 2017 calculează impozit pe venit. Exact invers prevederilor legii 566/2004!

6. Cooperative care raportează că au salariați dar la capitolul cheltuieli raportează zero!

7. Cooperative care raportează *Cifra de afaceri* zero și *Venituri foarte mici*, concomitent cu *Venituri în avans* foarte mari și *Cheltuieli în avans* idem. Bănuim că nu se aplică corect normele contabilității. De asemenea este posibilă evaziunea fiscală prin neînregistrarea corectă a facturilor emise de membrii către cooperativă.

8. Cooperativa care în 2019 a raportat o marjă a profitului de 51% din veniturile totale! iar în 2020 o pierdere de 863.724 lei. Bănuim că s-au aplicat incorect normele contabilității.

O altă cooperativă, a raportat în 2019 o marjă de profit de 33% iar în 2020 de 49,5%.

9. Cooperativa cu profil/obiect de activitate "*prestări servicii*" raportează numai pierderi: 2018 = 15.470 lei; 2019 = 14.873 lei; 2020 = 56.038 lei. Bănuim că nu a facturat serviciile prestate membrilor cooperatori.

10. Cooperative nou înființate - în anul 2020, plătitoare de impozit pe venit în loc de plătitoare de impozit pe profitul anual.

11. Cooperativa înființată cu un capital social de 200 lei în loc de 500 lei cât prevede, minim, Legea nr. 566/2004R.

12. Codurile CAEN ale activității de bază, declarate la ORC, nu corespund cu realitatea. Foarte multe cooperative au codul CAEN 0111 "Cultivarea cerealelor..." fără ca membrii cooperatori să fi cedat terenurile în folosința cooperativei. Concret, cooperativa ocupându-se cu intermedierea imputurilor și vânzarea produselor membrilor.

Constatățile enumerate mai sus pot genera o sumedenie de riscuri dintre care amintim:

- confuzie totală asupra obiectului principal de activitate al cooperativei;

- posibila evaziune fiscală prin neînregistrarea corectă a achizițiilor prin cooperativă a produselor membrilor cooperatori;

- posibila pierdere a dreptului la facilitățile fiscale ori recalcularea acestora însoțită de majorări și penalități;

- calcularea impozitului pe venit în locul impozitului pe profit generează recalcularea cu toate consecințele care urmează;

- angrenarea de majorări/penalități în cazul dizolvării/lichidării cooperativei înaintea expirării perioadei de scutire;

- amenzi pentru neevidențierea impozitului pe profit scutit de la plata, conform Normelor contabilității;

- atragerea răspunderii unor persoane din conducerea cooperativei;

- pierderea/diminuarea încrederii în sistemul cooperației agricole.

Un studiu complet al tuturor bilanțurilor raportate, în ultimii trei ani, de cooperativele agricole la ANAF, ar scoate în evidență dimensiunea reală a anomaliilor semnalate mai sus.

Pentru realizarea unui sistem unitar, specific particularităților cooperației agricole sunt necesare unele măsuri urgente astfel:

1. Conținutul Legii nr. 566/2004R să fie mai clar, ușor de înțeles și fără alternative de interpretare, etc.

2. Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale împreună cu Direcțiile Agricole Județene și Uniunea Națională de Ramură a Cooperativelor din Sectorul Vegetal să mijlocească, potrivit unui program unitar, instruirea periodică, zonală, a conducătorilor cooperativelor și contabililor acestora. Se constată o veritabilă lipsă de cultură cooperatistă și de cunoaștere a particularităților acestui sector.

3. Corpul Experților Contabili și al Contabililor Autorizați din România să intensifice cursurile prin alocarea mai multor ore cunoașterii particularităților evidențelor tehnice și contabile specifice cooperației agricole de către profesioniștii contabili membri. Și altele...

(Ș.C.P. - octombrie 2021).

Scurt istoric,

DIMITRIE C. BUTCULESCU ȘI SPIRU HARET - CORIFEI AI COOPERATIVEI ROMÂNEȘTI

Dimitrie C. Butculescu s-a născut la 25 octombrie 1846, făcând parte dintr-o ilustră familie boierescă în care a avut parte de o educație aleasă.

A studiat la Pensionul Schevitz din București și la Paris la Colegiul Saint Barde unde s-a specializat în economie și arheologie.

Ca economist, politician, numismat, arheolog și mare filantrop se remarcă pe scena socială a vremii prin faptele sale demne de un mare patriot.

În domeniul cooperăției, începând din 1881, a pregătit înființarea Societăților Cooperative din România.

A fost inițiatorul, finanțatorul și organizatorul expozițiilor cooperăției, pe care o consideră *“a treia cale de dezvoltare a societății românești, opusă în egală măsură capitalismului și socialismului”*.

Astfel, a organizat și susținut în fața autorităților statului necesitatea organizării *Expozițiilor cooperătorilor* din București 1880, Iași 1883, Craiova 1887, București 1894 și 1895, ca forme de propagare a acestui sistem social spre binele țării. În cadrul expozițiilor au fost expuse produse realizate de mica industrie casnică și cooperativele de tot felul, care tocmai se înfiripau.

Cu ocazia inaugurării expoziției din anul 1894, găzduită de capitala țării, M.S. Regele Carol I, l-a gratulat pe Butculescu ca pe *“Românul cel mai popular, Apostolul patriotismului”*.

În 1895, a reprezentat cooperația românească la Congresul de constituire al Alianței Internaționale Cooperatiste, ținut la Londra în perioada 19 - 23 august. În cadrul congresului a deținut funcția de președinte de onoare. Prin reprezentarea sa, România a fost considerată fondatoare a acestui for cooperatist internațional, alături de alte patru state - Anglia, Franța, Italia și Belgia. Ulterior, a fost membru de onoare, mult timp, în conducerea ACI, ca o recunoaștere a meritelor

sale în promovarea asiduă, națională și internațională, a cooperației.

A compus *“Marșul cooperătorilor”* care se cântă cu prilejul întrunirilor reprezentanților cooperației la diferite evenimente.

A fondat și susținut material ziarele *“Cooperatorul român”* și *“Expozantul”*, în care a publicat numeroase articole dedicate cooperației.

Pentru întreaga sa activitate socială și științifică a fost recompensat cu numeroase ordine și medalii, fiind totodată respectat și apreciat de întreaga mișcare cooperatistă națională și internațională.

Iată ce spunea, de la o tribună, Butculescu despre cooperatori: *“Noi cooperatorii, vom munci pe calea scopului nostru spre a ridica sus țara lui Mircea și Ștefan. Uneltele și mașinile vor fi armele noastre cele mai scumpe”*.

Dimitrie C. Butculescu s-a stins din viață la 3 iunie 1916.

Spiru Haret - s-a născut în anul 1851 și a încetat din viață în anul 1912. A studiat la Dorohoi, Iași, București și Paris unde și-a luat licența în matematică.

A fost profesor, savant și om politic de seamă - *“cel mai de seamă prieten și protector al țărănimii”*. A fost profesor de geometrie la Școala de Poduri și Șosele, la Universitatea din București, la Facultatea de științe, Școala de ofițeri, etc., a ținut numeroase prelegeri la Universitatea populară, a fost inspector al școlilor, membru în Consiliul Permanent de Instrucțiune, academician și de trei ori ministru la Culte și Instrucțiune Publică.

Ca ministru a reformat și reorganizat din temelii întregul învățământ românesc. Printre altele a înzestrat școlile cu loturi agricole pentru practica elevilor, a înființat și organizat Școlile profesionale agricole și comerciale, a introdus studiul contabilității în școală. etc.

De aceea la Congresul învățătorilor din 1907, Nicolae Iorga a adus un meritat elogiu profesorului Spiru Haret, adresându-se audienței prin cuvintele: *“când vă vorbesc despre el, în semn de respect, sculați-vă în picioare!”*.

În 1899 a inițiat proiectul de lege privind înființarea băncilor populare, *“cu banii țăranilor, administrați de țărani”*, implicând în activitatea de înființare și coordonare a acestora, învățătorii și preoții satelor. Pe bună dreptate, Spiru Haret a fost numit *“părintele Băncilor populare românești”*. Urmare acestei legi în mai toate comunele și satele țării s-au înființat bănci populare care au creditat țăranul român pentru procurarea animalelor de muncă, uneltelor agricole, pământului, furajelor etc.

Astfel, au fost create bazele economice ale producțiilor record și ale recunoașterii României ca fiind *“grâнарul Europei”*.

De asemeni, a militat pentru constituirea obștilor de arendare și organizare a cooperăției de consum.

A fost un luptător convins împotriva cametei afirmând: *“Grecii și evreii vor trece granița cu milioanele stoarse de la țărani, dar ce va fi pe urma lor nu va fi bine”*.

Băncile populare i-a ajutat pe țărani să înființeze și primele cooperative de consum care aduceau marfuri mai ieftine și în rate, unele oferind chiar și unelte agricole iar altele marfuri de uz general. Între cele două tipuri de cooperative au existat legături foarte strinse.

(grupaj realizat de S.C.P - ianuarie 2022)

XXX

NOTĂ: Primim articole și vești despre/ din cooperativele agricole precum și aprecieri asupra conținutului ziarului, etc., la e-mail confiprod.conta@gmail.com/ pentru Șchiopu C. Paul.

Putem furniza: - **Model act constitutiv și Statut actualizate** conform legii 265/ 2020 pentru modificarea legii nr. 566/ 2004 R; - **Regulamentele funcționării democratice a cooperativei agricole** (reg. funcționării organelor alese ale cooperativei + reg. cadru intern + reg. cadru al relațiilor cooperativei cu membrii cooperatori); - **Metodologia completării registrelor cooperativei agricole** - **Evidențe tehnice și contabile specifice cooperativei agricole**; - **Ghidul facilităților fiscale oferite de lege cooperativelor agricole** + **Controlul/ auditul cooperativei agricole**. Relații și comenzi la e-mailul de mai sus sau telefon 0721.324.109/ Șchiopu C. Paul.

XXX

Tipografia VELOX PROD S.R.L. din Alexandria poate furniza ramburs *“Registrul special pentru evidența membrilor și a capitalului social”* - format cartonat a 100 pagini. Comenzi la telefon: 0244.314.231; e-mail veloxprod@gmail.com; livrare în toată țara.

XXX

Acest număr al ziarului a fost finanțat de **S.C. CONFISERV S.R.L.** Alexandria (0721.324.109).